

Koeien ouder in diep strooisel

Kreupelheid, beschadigde hakken en een lege pens. Het zijn volgens Joep Driessen van CowSignals Training Company, de belangrijkste oorzaken van een te lage dierleeftijd in de melkveestal.

“Diepstrooiselboxen nemen een groot deel van het probleem weg.”

Jasper Lentz

Bij 30 procent van de koeien komt kreupelheid, beschadigde hakken of een lege pens voor. Een deel heeft symptomen van alle drie de aandoeningen. “Die zaken vormen een deel van de reden waarom het gemiddeld aantal productieve jaren van de Nederlandse melkkoe slechts

3,4 jaar is”, vertelt Driessen. “Overigens, in de rest van de wereld halen de koeien in ligboxenstallen slechts 2,5 lactaties. Bij de 1 procent beste Nederlandse bedrijven halen de koeien vijf jaar.” De intrede van de fosfaatrechten heeft de leeftijd niet bepaald opgeschroefd. Want moet je als melkveehouder

dieren wegdoen, dan wordt er in de meeste gevallen gekozen voor de oudere dieren. “Terwijl de oudere koeien zowel op economie als op milieu goed scoren”, zegt Driessen. Het economische voordeel kan de veehouder met name halen door zijn dieren in diepstrooiselboxen te houden. “Dat verbetert de diergezondheid, de koeien kunnen van 3,5 naar 5 lactaties gaan als je de ligboxen goed voor elkaar hebt”, aldus Driessen. Bovendien wordt de productie per lactatie hoger. “Dus hoe meer lactaties, hoe interessanter het is voor de boer, economisch gezien. De productie is in lactatie 5, 6, 7 en 8 hoger dan in de eerste vier lactaties. Sterker nog, de productie is in lactatie 9 en 10 nog hoger dan in 1 en 2.” En houd je minder

jongvee aan, dan bespaar je ook op arbeid. “Het heeft alleen maar voordelen. Het begint bij diepstrooisel, daardoor worden je koeien ouder. En met minder jongvee heb je minder werk, kun je meer tijd besteden aan de oudere koeien en werk je toe naar meer lactaties per dier. Ga je van 30.000 liter naar 50.000 liter levensproductie, dan dalen de jongveeopfokkosten met 3 cent naar 1,8 cent per liter.”

Geen excuses meer

Diepstrooisel dus. Zand, stro of dikke fractie na mestseparatie. Dat klinkt makkelijker dan het is, want volgens Driessen heeft 70 procent van de Nederlandse melkveehouders nog steeds geen diepstrooiselbox. “De belangrijkste reden is van financiële aard. Boeren kunnen het nu niet betalen. Maar ik ben van mening dat het wachten op geld niet ten goede komt aan de diergezondheid. Onderzoek heeft aangetoond dat koeien in stallen met diepstrooiselboxen langer leven

Top 5 dierleeftijd verhogen

1. Diepstrooiselboxen
2. Vreetplekken minimaal 70 cm breed
3. Stressvrije afkalflijn
4. Voldoende licht, lucht en water
5. Minder jongvee aanhouden

zorgt voor minimaliseren van stress. Vrije toegang tot voerhek en een ruim groepsstrook, met direct daarnaast, aan dezelfde voerlijn, de verse en zwakke koeien die daar nog 3 tot 21 dagen kunnen blijven. De vaars ziet waar ze heen gaat en dat geeft rust.” Het ontbreekt bij de boeren en dierenartsen volgens Driessen aan praktische kennis als het gaat om het verhogen van de dierleeftijd. “Ik daag dierenartsen dan ook uit om cursussen te volgen om uiteindelijk goed besla-

‘Belang zacht ligbed wordt onderschat’

dan in stallen met rubber matten. De boer heeft dus eigenlijk geen excuses meer”, stelt Driessen. Heb je de ligboxen voor elkaar, dan kijk je naar andere verbeterpunten. “Ik zie vaak dat het schort aan goede vreetplekken. Ik adviseer voor elke koe een vreetplek met een minimale breedte van 70 centimeter. Voor droge koeien houd ik 85 centimeter aan. Alleen dan zie je maximale gezondheid en minimale kalversterfte. Verder moet je ervoor zorgen dat je een stressvrije afkalflijn hebt. Een strohokje alleen is niet voldoende. Tien dagen voor afkalven in het kraamhotel

gen ten ijs te komen bij de melkveehouder. Eén op één: hoe word je een betere adviseur? Ken je de juiste argumenten en voorbeelden en kun je die matchen met de behoeftes van de veehouder? Boeren luisteren naar boeren. Daarom adviseer ik dierenartsen om nog meer te gaan werken met kleine groepen veehouders en deze samen in de stal te trainen. Het gaat er dan vooral om de juiste vragen te stellen.” Verder vindt Driessen dat de dierenarts alle voordelen van diepstrooisel en minder jongvee aanhouden moet vertellen aan de melkveehouder. “Ga bijvoorbeeld met de beslis-singnemers van drie bedrijven kijken bij een boer die goed presteert. Daar leer je het meeste van.” Driessen hoopt dat op die manier het besef van goede stalinrichting groeit. “Dat besef is er nu in de meeste gevallen niet. Ik zie vaak gedochten van stallen, dat moet anders.”

Een diepstrooiselbox kan het leven van een koe verlengen.

FOTO: WILBERT BEERLING

